

07.07.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**07 Temmuz 2022
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

07 Temmuz 2022 Perşembe

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7414 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

7416 Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— 23 Temmuz 2020 Tarihinde Ankara’da İmzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE’nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşması”nın Yürürlük Tarihinin 6 Mayıs 2022 Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5769)

— Millî Savunma Bakanlığı Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki 17/9/2019 Tarihli ve 1548 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5770)

— Çerkezköy Lojistik Merkezi Projesi Kapsamında İhtiyaç Duyulan Taşınmazlar ile Muhdesatının, Projeye Tahsis Edilen Hibe Fonun (AB IPA-II) Kullanılabilmesi, İhale Sürecinin ve Yer Tesliminin Taahhüt Edilen Süreler İçerisinde Tamamlanabilmesi Amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü) Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5771)

— Hatay İli, Erzin İlçesinde Bulunan Alanın BYPORT Petrol Ürünleri Terminal Hizmetleri Anonim Şirketi Hatay Özel Endüstri Bölgesi Olarak İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5772)

— Bursa İlinde Yapılacak Olan Batarya Hücresi ve Modül Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin 17/12/2021 Tarihli ve 4924 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5773)

— Bursa İlinde Yapılacak Olan Elektrikli Otomobil Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin 26/12/2019 Tarihli ve 1945 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5774)

— Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Karar: 2022/310)

ATAMA KARARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atama Hakkında Karar (Karar: 2022/311)

YÖNETMELİKLER

— Radyoaktif Atık Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler ve Güvenlik İlkeleri Yönetmeliği

- Radyoaktif Atık Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 14)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2022/21)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 1/6/2022 Tarihli ve E: 2022/14, K: 2022/70 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 16/3/2022 Tarihli ve 2019/6690 Başvuru Numaralı Kararı

HUBUBAT sezonu başladı

ANKARA Ticaret Borsası(ATB), Şerefli-koçhisar ve Ahiboz'da bulunan tesislerinde 2022 hububat sezonunu başlattı. Kuraklığın olumsuz etkilerinin geride kaldığını belirten ATB Başkanı **Faik Yavuz**, ancak bu sezon da girdi maliyetlerindeki artışın çiftçiyi olumsuz etkilediğini söyledi. Yavuz sezon açılışıyla ilgili yaptığı yazılı

açıklamada şunları kaydetti: "Bu sene üretici ve tüccar için hem bereketli hem de zor bir yıl olacak. Üreticimiz, hasat zamanı aşırı arz sebebiyle oluşan düşük fiyatlardan etkilenmeden ürününü sağlıklı, sigortalı, devlet destekli lisanslı depolarda muhafaza edebilir. 'Ben hemen

satmak istiyorum' derlerse de uluslararası akreditasyona sahip laboratuvarlarımızda ürünlerinin kalitesini doğru şekilde ölçüp, bu ürünleri TMO'nun prim desteği ile birlikte satış salonlarında satabilirler. Tarla başında yapılan pazarlıklar mazide kaldı. Şimdi tüccar, Elektronik Ürün Senedi ile Türkiye'nin diğer ucundaki ürünü internet üzerinden tek tıkla satın alabiliyor. Üstelik cinsi, kalitesi, nem oranı gibi unsurlar hassas cihazlar yardımıyla, yanılma payı olmaksızın ölçülüyor. Ben üretici ve tüccarımızı devlet destekleriyle birlikte daha da avantajlı hale gelen, çağımızın ve teknolojinin nimetlerinden doğan 'lisanslı depoculuk' sisteminden faydalanmaya davet ediyorum. Tüm üretici ve tüccarımıza bereketli ve kazançlı bir sezon dilerim."

mAnkara Ticaret Borsası (ATB), Şereflikoçhisar ve Ahiboz'da bulunan tesislerinde 2022 hububat sezonunu başlattı. ATB Başkanı **Faik Yavuz**, "Bu sene üretici ve tüccar için hem bereketli hem de zor bir yıl olacak" dedi. **» 5. sayfada**

Bakan Yardımcısı Pakdil'den kurbanlık açıklaması

Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Nihat Pakdil, Kurban Bayramı öncesinde kurbanlık sayısı açısından sıkıntı olmadığını belirterek, "Son günlerde satışlar daha da yoğunlaşır ama yetiştiricilerimiz şu anda kurbanlıkların yüzde 80'inin satıldığını ifade ettiler." dedi.

Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Nihat Pakdil, Gölbaşı Kurban Satış ve Kesim Tesis'i'nde, kurbanlık sayısına ilişkin bilgi verdi.

Tüm illerdeki kurbanlık satış noktalarının denetlendiğini dile getiren Pakdil, kurbanlıkların sağlığı açısından sıkıntı olmadığını, vatandaşların kurbanlık işlemlerini rahat bir şekilde yapabileceklerini bildirdi.

Pakdil, özellikle büyükbaş hayvanların küpeli olması gerektiğine dikkati çekerek, küpe sayesinde vatandaşların, hayvanların aşılama durumu ve geldikleri yere ilişkin bilgilere ulaşabileceklerini ifade etti.

"Fazlasıyla hayvanımız mevcut"

Kurbanlık sayısı açısından sıkıntı olmadığını belirten Pakdil, "Fazlasıyla hayvanımız mevcut. Kurban sonrasına yönelik olarak da eğer yetiştiricilerimizin satamadığı hayvanlar söz konusu olursa Et ve Süt Kurumu marifetiyle onları değerlendirme imkanı var. Kurumumuz bu konuda hazırlıklıdır." diye konuştu.

Kurban satışları hakkında da bilgi veren Pakdil, "Kurban Bayramı'na daha 2 günümüz var. Son günlerde satışlar daha da yoğunlaşır ama yetiştiricilerimiz şu anda kurbanlıkların yüzde 80'inin satıldığını ifade ettiler." dedi.

Kurbanlık sahiplerine çevre uyarısı

Kurbanlık kesimi sırasında çevrenin kirletilmemesi konusunda uyarılarda da bulunan Pakdil, kurbanlıklara ait atıkların sokaklara bırakılmaması ve temizlik kurallarına uyulması gerektiğini söyledi.

Pakdil, kesimin ehil kişiler tarafından yapılması gerektiğinin altını çizerek, kurban derisinin de iyi bir şekilde muhafaza edilmesi gerektiğini anlattı.

Vatandaşlara kesimhanelerden yararlanmalarını öneren Pakdil, bu yerlerde gerekli tedbirlerin alındığını aktardı.

TMO, hububat alımını bayramda da sürdürecek

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), hububat alımlarına Kurban Bayramı tatili döneminde de devam edecek.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürlüğü, hububat alımlarına Kurban Bayramı tatili döneminde de devam edileceğini duyurdu. TMO'dan yapılan açıklamada, hasadın yoğunlaştığı bugünlerde üreticilerin mağduriyet yaşamaması için hububat alımlarına bayramda da devam edileceği belirtildi.

TMO tarafından belirlenen takvime göre, resmi tatil günlerinde de alım yapılacağı vurgulanan açıklamada, söz konusu günler şöyle sıralandı: "8 Temmuz Cuma (Arife günü), 11 Temmuz Pazartesi (Bayramın 3. günü), 12 Temmuz Salı (Bayramın 4. günü), 13 Temmuz Çarşamba, 14 Temmuz Perşembe, 15 Temmuz Cuma. Ayrıca, pazar gününe denk gelen 17-24 ve 31 Temmuz günleri de alım yapılacak."

Açıklamada, alımların randevulu yapılacağı anımsatılarak, randevuların internet üzerinden veya TMO iş yerlerine bizzat başvurarak alınabileceği bildirildi.

Bakan Akar'dan "tahıl koridoru" açıklaması

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, tahıl yüklü gemilerin Ukrayna limanlarından tahliyesi konusunda oluşturulması planlanan "tahıl koridoru"na ilişkin, "Yakın bir zamanda olumlu sonuç almak için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz." dedi.

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, tahıl yüklü gemilerin Ukrayna limanlarından tahliyesi konusunda oluşturulması planlanan "tahıl koridoru"na ilişkin, "Yakın bir zamanda olumlu sonuç almak için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz." dedi.

Akar, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Somali Cumhurbaşkanı Hasan Şeyh Mahmud arasındaki ortak basın toplantısının ardından gazetecilerin "tahıl koridoru" konusundaki sorusunu yanıtladı.

Tahıl yüklü gemilerin Ukrayna limanlarından tahliyesi konusunda oluşturulması planlanan "tahıl koridoru" görüşmelerindeki son duruma ilişkin soruya Bakan Akar, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "gıda krizinin" çözümüne yönelik gerçekleştirdiği diplomatik çalışmalar ve direktifleri kapsamında sürdürdükleri görüşmelerin olumlu geliştiğini belirtti.

- "Aklıselim uluslararası kişi ve kurumlar da devletler de takdir ediyor"

Teknik boyutların, deniz seyrüseferinde güvenlik boyutunun olduğunu, bununla ilgili Ukrayna, Rusya ve BM ile koordineli çalışmalara devam ettiklerini ifade eden Akar, "İlgili bakanlıklar, kurumlarla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yakın bir zamanda olumlu sonuç almak için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz." diye konuştu.

Türkiye'den bir heyetin Rusya'ya tekrar gidip gitmeyeceğine yönelik soruya, "Mümkün, gidilebilir, muhataplarımız da gelebilir." karşılığını veren Akar, başka bir gazetecinin, "Tahıl koridorunun hayata geçirilmesine yönelik bir gecikmenin olduğunu düşünüyor musunuz?" sorusu üzerine de şunları kaydetti:

"Bu konuda dört önemli aktör var: Türkiye, Rusya, Ukrayna ve BM. Konuyla ilgili deniz seyrüseferinde güvenlik boyutu var. Mayınlar ve limanların güvenliği konusu var. Ülkelerin endişeleri gibi çeşitli konular var. BM'nin aldığı bazı kararlar, çizdiği bir çerçeve ve plan var. Bütün bunların hepsi değerlendirilerek bir yol bulmak için gayret gösteriliyor. Türkiye'nin ne yapmakta olduğunu akliselim uluslararası kişi ve kurumlar da devletler de takdir ediyor."

Kremlin: Rus tahılına talep çok, çıkışında engel var

Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Rus tahılına talebin çok fazla olduğunu, ancak dünya pazarına sevkiyatının önünde pek çok engel bulunduğunu söyledi.

Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, gündemdeki konulara ilişkin gazetecilere yaptığı açıklamada, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in tahıl sevkiyatı konusunda çalışmalar yaptığını ve ilgili şirketle mevcut koşullar çerçevesinde görüşeceğini belirterek, "Özellikle mevcut durumda, ihtiyaçlara göre değerlendirirsek, tahılımıza talep çok fazla. Ama buna ihtiyaç duyan dünya pazarlarına giden yolda birçok engel var." ifadelerini kullandı.

Peskov, bu engellerin "ilk etapta Avrupa Birliği ülkelerinin uyguladığı yasa dışı yaptırımlar ve kısıtlamalar nedeniyle" ortaya çıktığına işaret etti.

Ukrayna limanlarından kuru yük gemilerinin tahıl çıkarması konusunda müzakereler ve Rusya'nın rolüne ilişkin bir soruya verdiği cevapta Peskov, dün Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu'nun söz konusu gemilerin çıkışına yönelik iki koridor açıldığını açıklamasını hatırlattı.

Ukrayna tahıl koridorunda anlaşmanın yakın olduğundan şüpheli

Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmytro Kuleba Ukrayna tahılı için koridor oluşturulması konusunda güzergâh ve güvenlik gibi hala netleşmemiş konular olduğunu ve anlaşmanın yakın olduğundan şüphe duyduğunu söyledi.

Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmytro Kuleba tahıl koridoruyla ilgili Türkiye ve Birleşmiş Milletler aracılığıyla yapılan görüşmelerde birçok lojistik detayın çözülmesi gerektiğini belirtirken, anlaşmanın zor olacağını bildirdi.

Kuleba, Bloomberg'e yaptığı açıklamada "Anlaşmadan birkaç adım uzakta olsak da bunlar oldukça zorlu adımlar. Anlaşmanın gelecek hafta gerçekleşeceğini söyleyen koroya katılmak istemem" diye konuştu.

Kuleba görüşmelerin güzergah belirleme ve gemilerin güvenliği mekanizmaları üzerinde yoğunlaştığını bildirdi. Odesa'nın Rusya saldırısına karşı güvenliğinin sağlanmasında anlaşma sağlanmadığını belirten Kuleba gemileri koruyacak yabancı devriye kuvvetleri konusunda da uzlaşmaya varılmadığını dile getirdi.

Kuleba "Sağlam garantilere ihtiyacımız var. Ancak sağlam garantiler işe yarayacaktır" dedi.

Salı akşamı konuşan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ukrayna tahıl koridoru konusunda bir hafta-10 gün içerisinde görüşmeleri yoğunlaştırarak sonuca ulaşmayı hedeflediklerini söylemişti.

Enflasyon gıda harcamasını vurdu

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Avro Bölgesi ve Avrupa Birliği'nin (AB) mayıs ayı perakende satış verilerini yayımladı.

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Avro Bölgesi ve Avrupa Birliği'nin (AB) mayıs ayı perakende satış verilerini yayımladı.

Buna göre, 19 üyeli Avro Bölgesi'nde perakende satışlar mayısta, nisana kıyasla yüzde 0,4 artış beklentisine karşı yüzde 0,2 artarken, geçen yılın aynı dönemine göre yine yüzde 0,2 yükseldi. Nisan 2022'de perakende satışlar yüzde 1,4 azalmıştı.

AB'de ise perakende satışlar, mayısta bir önceki aya kıyasla yüzde olarak değişmezken, 2021'in aynı dönemine göre yüzde 0,8 arttı.

Eurostat verilerine göre Avro Bölgesi'nde yiyecek, içecek ve tütün ürünleri harcamaları ise yıllık yüzde 3,6 düşüş gösterdi. Söz konusu ürünlerin satışları nisanda da yine yüzde 3,6 düşüş göstermişti. Veriler, bölge tüketicilerinin iki aydır art arda gıda harcamalarını düşürdüğünü ortaya koydu.

Petrol fiyatlarının artmasına rağmen bölgede akaryakıt satışlarının yıllık yüzde 5,6 artması da dikkati çekti.

Mayısta perakende satışlardaki genel artış, giyim, ilaç ve kozmetik gibi gıda dışı ürünlerdeki yüzde 1,2'lik artıştan kaynaklandı.

07.07.2022

Eurostat'a göre, gıda, alkol ve tütün fiyatları mayısta yüzde 7,5, hazıranda ise yüzde 8,9 arttı.

Öte yandan, Avro Bölgesi'nde mayısta yüzde 8,1 olan yıllık enflasyon, enerji ve gıda maliyetlerinin artmaya devam etmesiyle hazıranda yüzde 8,6'ya çıkarak kayıtlardaki en yüksek seviyeye ulaşmıştı. Enflasyonda Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) yüzde 2'lik hedefi, şimdiden 4 katından fazla aşıldı.

TOGG'a proje bazlı destek

Gemlik'teki elektrikli otomobil yatırımı Proje Bazlı Destek kapsamında 1 milyon 71 bin m2 arazi 49 yıllığına bedelsiz olarak tahsis edildi.

ANKARA (DÜNYA)

Bursa'da yapılacak elektrikli otomobil ve batarya yatırımlarına proje bazlı destek verilmesini öngören Cumhurbaşkanı kararları Resmi Gazete'de yayımlandı.

Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu'nun (TOGG) Bursa Gemlik'teki elektrikli otomobil yatırımı Proje Bazlı Destek kapsamında 1 milyon 71 bin m2 arazi 49 yıllığına bedelsiz olarak tahsis edildi. TOGG, istihdam şartını 5 yıl yerine getirirse, talebi halinde arsayı bedelsiz olarak alabilecek.

Ayrıca yine Bursa Gemlik'teki 3 milyon 24 bin metrekarelik taşınmaz da batarya üretimi için Siro Silk Road Temiz Enerji Depolama Teknolojileri Sanayi A.Ş.'ye tahsis edilecek. Bu firma da istihdam şartını sağlarsa araziye 5 yıl sonra bedelsiz olarak alabilecek.

Hazine'den Türkiye Ekonomi Modeli değerlendirmesi

Hazine ve Maliye Bakanlığı "Türkiye Ekonomi Modeli" kapsamında atılan adımları derledi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, iş ve yatırım ortamından istihdam artışına, ticari kredilerden tasarrufların değerlendirilmesine, Bireysel Emeklilik Sistemi'nden (BES) vergi düzenlemelerine kadar Türkiye Ekonomi Modeli kapsamında atılan bazı adımları anımsattı.

Bakanlığın sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, Türkiye Ekonomi Modeli kapsamında 6 başlık altında toplanan adımlar sıralandı.

Bu kapsamda alınan kararlar şöyle:

1- İş ve yatırım ortamını iyileştirerek ihracatı teşvik etmek ve istihdamı artırmak amacıyla yeni düzenlemeler devreye alındı.

Bu kapsamda, ihracat ve sanayi şirketleri için kurumlar vergisi 1 puan indirimli uygulanmaya başlandı. Şirketlerin yapacakları temettü ödemelerinde stopaj oranı yüzde 15'ten yüzde 10'a indirildi. Teknoloji geliştirme bölgeleriyle AR-GE ve tasarım merkezlerinde çalışan personelin, bu merkezler dışındaki çalışma saatlerinin de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilmesine imkan sağlandı.

2- Ticari krediler, ülke ekonomisini güçlendirecek alanlarda, selektif bir yaklaşımla kullanılıyor.

Bu kapsamda, yatırım, ihracat ve işletme harcamalarına yönelik 60 milyar liralık Kredi Garanti Fonu Destek Paketi devreye alındı. İhracatçılara ve turizm yatırımcılarına yüzde 9'a varan faiz oranlarıyla toplamda 150 milyar liralık kredi kullandırılmasını sağlayan Türk Lirası Uzun Vadeli Kredi Programı uygulamaya geçti. Konutlarda yüzde 45'e kadar enerji tasarrufu sağlanmasını desteklemek amacıyla 60 ay vadeli ve 0,99 faiz oranlı Konutlarda Isı Yalıtım Kredisi hayata geçirildi.

3 -Tasarrufların Türk lirası cinsi varlıklarda değerlendirilmesini teşvik etmek ve yatırımcı tabanını genişletmek amacıyla çeşitli uygulamalar devreye alındı.

Bu kapsamda, Kur Korumalı Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesabı Uygulaması ile döviz tevdiat hesaplarının toplam mevduat içindeki payı yüzde 71'den yüzde 58'e düşürüldü. Gelire Endeksli Devlet İç Borçlanma Senedi ihracıyla 83 bin 816 vatandaştan yaklaşık 6,6 milyar liralık talep toplandı.

4- Tüm rafinerilerin dahil olduğu "Altın Tasarruf Ekosistemi" kurularak yastık altındaki fiziki altınlar ekonomiye kazandırıldı.

5- BES'teki devlet katkısı yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarıldı.

6- Vergi düzenlemeleriyle Türk lirası cinsinden mevduat ve katılma hesapları teşvik edildi.

Bu kapsamda, Türk lirası mevduat ve katılım hesaplarında stopaj indirimi 2022 yılı sonuna kadar uzatıldı. Portföyünde Türk lirası cinsi yatırım araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlara kurumlar vergisi istisnası tanındı. Kur korumalı vadeli mevduat ve katılma hesapları ile altın cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarında yüzde sıfır stopaj uygulaması 2022 sonuna kadar uzatıldı. Devlet iç borçlanma senetlerinde stopaj 2022 sonuna kadar yüzde 10'dan yüzde sıfıra indirildi.

Tüzel kişiler ve yurt dışında yerleşik vatandaşların YUVAM Hesabı kapsamında dönüşüm hesaplarına aktardıkları birikimlerine ilişkin getirilerde stopaj oranı sıfırlandı. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bilançolarında yer alan yabancı paralar ve altın hesaplarını kur korumalı mevduat uygulaması kapsamında Türk lirasına çevirmelerini teşvik eden gelir ve kurumlar vergisi istisna düzenlemeleri yapıldı.

Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında vade sonu hesap bakiyesi kullanılarak hesap sahiplerine ilgili banka tarafından yapılan kambiyo satışlarında banka ve sigorta muameleleri vergi oranı sıfırlandı.

OECD 'Ekonomik Görünüm Raporu'nu yayınladı: Türkiye'nin 2023 enflasyon tahmini yüzde 39

Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı yıllık enflasyon haziranda yüzde 79'a dayandı. Muhalefet partileri ve bağımsız kurumlar Tüketici Fiyat Endeksi'nin (TÜFE) daha yüksek olduğunu savunurken iktidar enflasyonu kontrol altına aldığını ve aralık ayından itibaren düşeceğini iddia ediyor. Enflasyon Araştırma Grubu'na göre (ENAG) enflasyon haziranda aylık bazda yüzde 8,31, yıllık bazda ise yüzde 175,55'e yükseldi. OECD'ye göre ise 2023 yılında enflasyon yüzde 39 olacak.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) Haziran 2022

tarifli **Ekonomik Görünüm Raporu**'nda yer alan tahminlere göre Türkiye'de 2022 sonunda **yıllık enflasyon** yüzde 72 olacak. Türkiye bu oranla tüm OECD ülkeleri arasında zirvede yer alacak. OECD ortalaması ise yüzde 8,8 olacak.

Euronews'te yer alan haberde, OECD tahminine göre 2022 yılı enflasyon sıralamasında Türkiye'nin ardından ikinci sırada yüzde 60,1 ile Arjantin olacak. Bu iki ülkeden sonra gelen ülkelere ise enflasyon belirgin şekilde düşük seyrediyor. Üçüncü sıradaki Rusya'da yüzde 16,2 olacak. Rapor, OECD üyesi olmayan önde gelen ülkeleri de kapsıyor. Rusya ve Çin bunların başında geliyor. Dünya ekonomisini yansıması açısından grafiklerde bu ülkelere de yer verdik.

EN DÜŞÜN JAPONYA, ÇİN VE SUUDİ ARABİSTAN'DA

OECD tahminlerine göre 2022 yılı sonunda en düşük yıllık enflasyon yüzde 1,9 ile Japonya'da olacak. Bu oran Çin'de yüzde 2 ve Suudi Arabistan'da yüzde 2,2 seviyesinde seyredecek.

Diğer bazı ülkelerde 2022 sonunda yıllık enflasyon şöyle olacak: Hollanda yüzde 9,2; Yunanistan yüzde 8,8; Almanya yüzde 7,2; ABD yüzde 7 ve Fransa yüzde 5,2.

2023'TE TÜRKİYE'DE ENFLASYON YÜZDE 39 OLACAK

OECD'nin 2023 yılı tahmini ise Türkiye için yüzde 39. Türkiye 2023'te yüzde 51 ile zirvede yer alması beklenen Arjantin'in ardından ikinci sırada olacak. OECD ortalamasının ise yüzde 6,1 olması bekleniyor.

2023'te en düşük TÜFE ise yüzde 1,8 ile İsviçre ve yüzde 1,9 ile Japonya'da olacak. 2023 sonunda yıllık enflasyon diğer ülkelerde ise şöyle tahmin edildi: Yunanistan yüzde 3,4; Almanya yüzde 4,7; Hollanda yüzde 4,8 ve İngiltere yüzde 7,4.

KKM'de yeni süre uzatımı

Şirketlerin döviz tevdiat veya döviz cinsinden katılım fonu hesaplarının 31 Mart'a kadar açılmış olması şartı, 30 Haziran'a kadar uzatıldı. Bu arada gerçek kişilerin de sahip olduğu döviz mevduatları tarih fark etmeksizin kapsama alındı.

Gerçek kişilerin sahip olduğu döviz mevduatları tarih farketmeksizin, şirketlerin ise 30 Haziran'a kadar bankadaki mevcut döviz varlıkları kapsama alındı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de yaptığı değişiklikler, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31 Aralık 2021 ile 30 Haziran 2022 dönemindeki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan dolar, euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilebilecek.

Söz konusu tebliğ, döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonlarının Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşmesi halinde mevduat ve katılım fonu sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenliyor.

Resesyonun ilk dalga sinyali denizden geldi

Küresel ekonomideki daralma ve resesyon beklentileri taşımacılığı vurdu. Pandemide tarihi rekorlar kıran küresel navlun endekslerinde düşüş hızlandı. Sektör uzmanları, yatırımcıları temkinli olmaları konusunda uyarıyor.

Aysel YÜCEL

Küresel ekonomideki daralma ve resesyon endişelerinin ilk faturası taşımacılıkta ortaya çıktı. Pandemiyle birlikte tarihi rekorlar kıran küresel denizyolu taşımacılık navlun endeksleri, düşüşe geçti. Küresel ticaretin yüzde 90'a yakınının taşındığı denizyolunda, ekonominin de öncü göstergelerinden sayılan Baltık Kuru Yük Endeksi (BDI), bu yılın zirvesi olan 23 Mayıs'tan bu yana 1.350 puana yakın düşüş göstererek, dün 2.043 puana kadar geriledi. Konteyner navlununda da benzer bir düşüş yaşanıyor. Küresel danışmanlık şirketi Drewry'nin dünya konteyner endeksine göre, Ocak 2022'de 9.600 dolar olan 40'lık konteynerin spot navlun bedeli, Haziran 2022 sonunda 7.066 dolara kadar geriledi. Sektör uzmanları, küresel piyasalardaki resesyon beklentisi ve yatırımların yavaşlaması paralelinde navlundaki düşüşün devam etmesini öngördüklerini belirterek, yatırımcıları temkinli olmaları konusunda uyardı.

“Gemi satın ama almayın!”

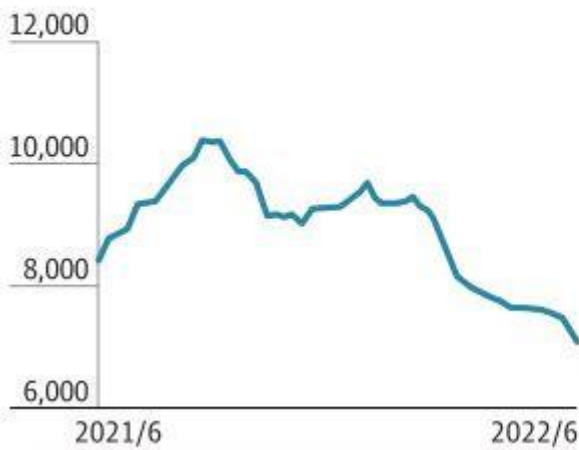
Türk Armatörler Birliği Başkanı Cihan Ergenç, küresel ekonomideki daralma ve resesyon beklentilerinin navlundaki düşüşün süreceğine işaret ettiğini belirterek, “ABD'deki ekonomi politikaları, Çin'de yaşanan gelişmeler ve Rusya-Ukrayna savaşı

bir kırılmaya işaret ediyor. Ekonomide ciddi bir daralma yaşanıyor ve her geçen gün resesyon beklentisi artıyor. Global ekonomideki durgunluk ve gelecek endişeleri kömürsünden buğdaycısına ve armatörüne herkesi etkiliyor. Bu büyüme daralması ne kadar sürecek bilmiyoruz ama bu kadar yüksek enflasyon global ekonomide sürdürülebilir değil. Bunu ne kadar zaman içerisinde kontrol altına alınabilir bilmiyoruz. Bana göre ABD'deki gerçekte yüzde 10'un üzerinde olan enflasyonu yüzde 2.5'lara indirmek 1.5 yıl gibi bir zaman alır" dedi. Tüm bu gelişmelerin küresel yük hareketini yavaşlatacağını ve dolayısıyla navlunda düşüşün sürmesini beklediklerini belirten Ergenç, yatırımcılara temkinli olmaları çağrısında bulundu. "Gemi almayın. Satma planınız varsa da bunu daha ciddi düşünün" diyen Ergenç, "Navlun düşüşü ne kadar sürer bilmiyoruz ama bugün 24 bin doları bulan supramax bir geminin günlük kazancı bir yıl sonra 10 bin dolarlara gelirse şaşırmam. Bugün 30 milyon dolara bir konteyner gemisi alacağınıza, 1-1.5 yıl sonra üç gemi alabilirsiniz. Zirvede almak doğru değil. Aldığınız paraya çıkarmak için hamallığa çalışırsınız. Dolayısıyla aldığınız parayı çıkarmanız lazım" açıklaması yaptı.

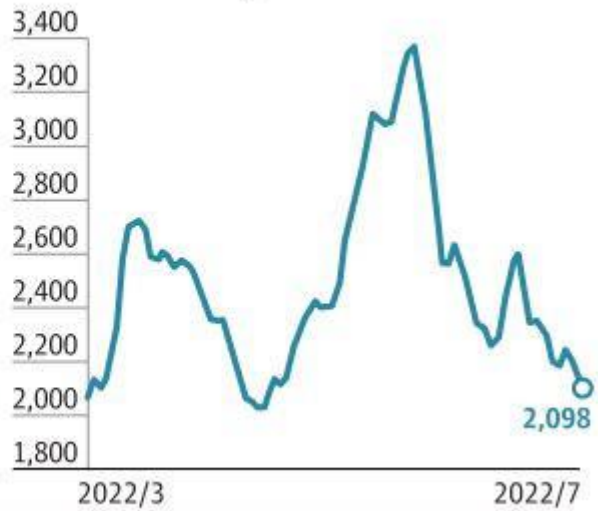
"Çin yavaş giderse hiç şans yok"

Ergenç, endekslerin aşağıya gittiğini, bu sürecin yavaş da olsa devam edeceğini öngördüklerini belirterek, "Endeks bir düzeltme daha yapabilir ama bunun kimseyi yanıltmaması lazım. Daralan ekonomiye göre hazırlıklı olmak gerektiğini düşünüyorum" dedi. Cihan Ergenç, Çin'deki duraklamanın çok daha yavaş olacağını konuşulduğunu ifade ederek, "Çin yavaş giderse denizciliğin hiç şansı yok" dedi. Baltık Kuru Yük Endeksi (BDI), Ekim 2021'de 5.600 puanı aşarak son 15 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştı. Son 6 haftadaki yüzde 40'a yakın düşüşün ardından dün endeks 2.043 puanı gördü. Eylül 2021'de son yılların en yüksek seviyesini gören Drewry'nin dünya konteyner endeksine göre, o tarihte 10.600 dolar olan 40'lık konteynerin spot navlun bedeli, Haziran 2022 sonunda 7.066 dolara geriledi.

Drewry dünya konteyner endeksi (US\$/40ft)

Baltık kuru yük endeksi

Çin ithalatındaki düşüş kuru yükü vurdu

Piri Reis Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Oral Erdoğan, ABD ekonomisindeki parasal sıkılaşıma, Rusya-Ukrayna savaşı, Çin'in geleceğe yönelik pozisyon ayarlama süreci ve AB'den ayrılan İngiltere'deki gelişmelerin küresel ekonomiyi şekillendiren dört önemli etken olduğunu ifade etti. Bu gelişmelerin denizcilik piyasalarına yansımaları değerlendiren Erdoğan, "Dev firmalar, ABD'nin bu derece faizi yukarı çekmesinin likidite sıkışması getireceğini düşünüyor. Dolayısıyla da başta tüketim olmak üzere üretimde de daralma öngörüyor ve buna karşı tedbir alma gereksimi oluyor piyasada. Bu da kısa süreli bir panik havası yarattı. Piyasalar toparlayacaktır. Korkulduğu kadar kötü bir senaryo öngörmüyorum. Ama firmalar 1.5-2 yıl sonrasına pozisyon aldılar. Bu pozisyon almalar üretimde ve tüketimi etkilediği için hızla taşımacılığa yansdı. BDI 'de düşüş, Çin'in yüksek bir ithalat tercihinin olmadığını gösteriyor. Ancak AB'de sıkıntı büyük. Enerji maliyetlerinin çok yüksek seyretmesine karşın, üretimin eski iştahını da hafif bir gerileme olması, enerjiye dayalı taşımacılıkta da bir düşüş görülebileceğini gösteriyor" dedi.

Yüksel Yıldırım: Gemi talebi düşecek, limana gelen yük azalacak

Yıldırım Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel Yıldırım, haftasonu Türkiye Denizcilik Zirvesi'nde yaptığı konuşmasında, küresel piyasalardaki düşüşe vurgu yaparak, sektörün mevcut risklere karşı hazırlıklı olması uyarısında bulundu. Yıldırım, "Dünyada şu an bir yavaşlama başladı. Türkiye'de bunu belki tam hissetmiyoruz ama maalesef dünyada başladı. Sonbaharda kendini iyice gösterecek. Umuyorum ki, 2008 krizi gibi bir kriz olmaz. 'soft landing' dediğimiz gibi bir şey olur. Denizcilik sektörü son iki yıldır güzel paralar kazandı. Bu ömür boyu sürmeyecek, sonuna geliyoruz. Bundan sonra gelecek krizde tekrar 2008-2009'da yediğimiz o dayığı yemeyelim. Şimdiden hazırlıklarımızı yapalım. Gerçekten dünyada resesyon olacak gibi gözüküyor. Çok yüksek bir enflasyon ve resesyon olacak. İnanılmaz bir tehlike getiriyor. Faizler yüksek, kazançlar düştü, insanlar yatırım yapmayacak. Gemilere olan talepler azalacak. Limanlara gelen yükler azalacak. Bu bir zincir. Madenden, fabrikalara, fabrikalardan taşımaya, taşımadan tüketime kadar bu etkilenecek. Bunun üstünde jeopolitik riskler var. Avrupa kışa hazırlık yapacak. Nasıl yapacağını bilmiyor. Enerji fiyatları inanılmaz yüksek. Yani büyük bir tehlike içine giriyoruz. Yurt dışında gördüklerimin altını çizmek istedim. Gerçekten hazır olalım. Keşke demeyelim" diye konuştu.

16.5 milyar dolarlık KÖİ projesine Hazine garantisi verildi

Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 2021 kamu maliyesi uygulamalarına yönelik yapılan değerlendirmede, 2012-2021 yılları arasında toplam 16 milyar 529 milyon dolar KÖİ projelerine borç üstlenim garantisi verildi.

Mehmet KAYA

Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) projelerinde, proje finansmanına devletin üstlenim garantisi vermesi uygulaması çerçevesinde verilen garantinin tutarının 16 milyar 529 milyon dolar olduğu belirtildi. Strateji ve Bütçe Başkanlığı (SBB) tarafından 2021 kamu maliyesi uygulamalarına yönelik yapılan değerlendirmede, 2012-2021 yılları arasında 8 projeye borç üstlenim garantisi verildiği kaydedildi. Bunlardan üçü ayrı ayrı ihale edilen 3. Boğaz Köprüsü'nün de yer aldığı Kuzey Marmara Otoyolu Projesi'nden oluşuyor. Bu kapsamda üç ayrı projeye verilen taahhüt 5 milyar 633 milyon doları buluyor.

Yeni listede, 3. Boğaz köprüsünün de içinde bulunduğu, toplam 2 milyar 738 milyon dolarlık Hazine borç üstlenim garantisinin 1 milyar 198 milyon dolara gerilediği görüldü. Ayrıca, daha önce listede olmayan Aydın-Denizli otoyolu da listeye girdi. 2021 yılında bazı projelerde re-finance anlaşmaları yapılmıştı. Türkiye'nin borç yönetimi içinde Hazine'nin ve diğer kamu kurum ve kuruluşların kredi borcu üstlenimleri ile kamu-özel ortaklığındaki gelir garantilerinin ayrı bir hesapta izlenmesine yönelik çeşitli talepler bulunuyordu. Hazine'nin borç üstlenim anlaşmaları, borç yönetimi içinde izleniyor ancak diğer kamu kurum ve kuruluşlarının

üstlenimlerine yönelik ayrı bir hesapta izlenme yapılmıyor. Bunlar konsolide olarak bir hesapta da toplanmıyor. Yap-İşlet-Devret modelini düzenleyen yasada, ihaleyi yapan idare borç üstlenim anlaşması da yapabiliyor. Türkiye'nin son dönem büyük projeleri olan nükleer santral, İstanbul Havalimanı, şehir hastaneleri gibi yüksek bedelli kamu-özel ortaklığı projelerinde borç üstlenim garantileri Hazine tarafından yapılmadı. Bu yönde düzenleme 2021 yılında gerçekleştirilmişti. Hazine'nin yapabileceği borç üstlenimlerinin limiti her yıl bütçe ile belirleniyor. Diğer yandan KÖİ projelerinde verilen ücret garantileri de bulunuyor. Son dönemin büyük projelerinde garantiler ihaleyi yapan kuruluşlarca verildi.

Borç üstlenimine tabi kredi anlaşmaları				
	Borç üstlenim anlaşma tarihi	Toplam proje maliyeti	Kredi tutarı	Kredi tutarı (Dolar)
Avrasya Tüneli	11.12.2012	\$1.239.863.000	\$960.000.000	960.000.000
Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi) Otoyolu	5.06.2015	\$6.312.392.047	\$4.956.312.328	4.956.312.328
Çanakkale-Malkara Otoyolu (1915 Çanakkale Köprüsü Dahil)	16.03.2018	€ 3.159.721.036	€ 2.265.000.000	2.799.993.000
Ankara-Niğde Otoyolu	7.06.2018	€ 1.462.628.902	€ 1.114.962.012	1.310.749.341
Kuzey Marmara Otoyolu Kurtköy-Akyazı Kesimi	16.09.2019	\$3.661.656.404	\$2.840.000.000	2.840.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri Kesimi	16.09.2019	\$2.072.257.009	\$1.595.000.000	1.595.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Odayeri-Paşaköy Kesimi (3. Boğaz Köprüsü Dahil)	2.12.2021	\$3.456.244.239	\$1.198.302.550	1.198.302.550
Aydın-Denizli Otoyolu	30.12.2021	€ 1.118.643.935	€ 769.939.998	869.416.246

SBB çalışmasında, 2021 yılında yapılan mevcut borçların yeniden yapılandırılmasıyla oluşan yeni Hazine garantilerinin tutarı da böylece belli oldu. Strateji ve Bütçe Başkanlığı çalışmasında ayrıca Hazine garantili dış proje finansman kredileri hakkında da bilgi verildi. Buna göre, 2021 yılında 4 milyar 279 milyon dolar tutarında Hazine garantisi altında Citibank, Dünya Bankası, Çin Kalkınma Bankası, Asya Altyapı Yatırım Bankası, Fransız Kalkınma Ajansı, Japonya Uluslararası İşbirliği Bankası, Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı ve İş Bankası'ndan (Londra Şubesi) kredi kullanıldı. Ayrıca, Dünya Bankası ve diğer uluslararası kuruluşlardan olmak üzere 10 proje için 6 milyar 800 milyon dolar finansman kullanıldı.

Türkiye'nin en büyük 500 şirketi bir Apple etmedi

Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin sıralandığı Fortune 500 Türkiye-2021 Araştırması çarpıcı bir gerçeği ortaya çıkardı. Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin toplam 361 milyar dolarlık satış cirosu, ABD Fortune 500'de 3. sırada yer Apple'ın 365 milyar dolarlık net satışının gerisinde kaldı.

Fortune Türkiye, Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin listelendiği 'Fortune 500 Türkiye Araştırması'nın sonuçları Türk ekonomisinin geldiği noktayı göstermek açısından çarpıcı sonuçlarla dolu. Fortune 500 Türkiye listesine giren Türk şirketlerinin net satışları yüzde 65.7 oranında artarak 3.2 trilyon TL'ye ulaştı. Enflasyon dikkate alındığında şirketlerin reel büyümesinin aslında yüzde 7.9 daraldığı ortaya çıktı.

Toplam net satış büyüklüğü ABD'de Fortune 500'de yer alan şirketler ile karşılaştırıldığında, Türkiye'deki 500 şirketin cirosu tek başına Apple'ın gerisinde kaldı. 2020'de Apple'ın önünde 3'üncü sırada yer alan sıralamadaki 500 dev, tek bir şirket olarak düşünüldüğünde 361 milyar dolarlık toplam satışları ile 365.8 milyar dolarlık satış gelirine sahip olan Apple'ın ardından dördüncü sırada yer aldı.

EPIAŞ ZİRVEDE

Fortune 500 Türkiye Araştırması'nda Enerji Piyasaları İşletmesi (EPIAŞ) 167.1 milyar TL ile zirveye yerleşti. Listede Türkiye Petrol Rafineleri 150.9 milyar TL ile ikinci sırada, THY ise 97.3 milyar TL'lik net satış ile üçüncü sırada yer aldı. Toplama

bakıldığında Türk devlerinin net satışları bir önceki yıla göre dolar bazında yüzde 30.7 artarak 2021 yılında 361.5 milyar dolara çıktı.

ABD'DE WALMART RAKİPLERİNE FARK ATTI

Fortune 500 ABD listesinin ilk sırasında bulunan Walmart'ın net satışları ise 2021 yılında 572.8 milyar dolara ulaştı. 2021 yılında bu sonuçlara göre Fortune 500 Türkiye-2021 listesinde yer alan şirketlerin toplam net satışları Walmart'ın yüzde 63'üne çıktı.

Fortune 500 ABD listesinde ikinci sırada yer alan Amazon.com'un net satışları, 469,8 milyar dolar, üçüncü sırada yer alan Apple'ın net satışları ise 365,8 milyar dolar oldu.

Fortune 500 Türkiye şirketlerinin geçen yıl yaptığı ihracat, bir önceki yıla göre yüzde 90 artarak 895.2 milyar TL'ye çıkarken, net kârı ise yüzde 137,7 artarak 157.8 milyar lira oldu.

Erdoğan: Önümüzdeki şubat ve martta enflasyonu kontrol altına almış olacağız

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, ATO Congresium'da "Geçmiş Dönem Belediye Başkanları İstişare ve Değerlendirme Toplantısı"nda konuştu.

Erdoğan, "İnşallah önümüzdeki şubat, mart aylarıyla birlikte enflasyonu da kontrol altına almış olarak yolumuza devam edeceğiz." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında özetle şunları söyledi:

"Geçtiğimiz hafta yapılan Çankırı Dodurga seçimleri, Anadolu irfanının bir göstergesi olarak siyasi tarihimizdeki yerini almıştır. Önümüze konulan nice tuzakları birlikte bozduk.

NATO'nun kayıtlarına PKK girmiştir, YPG girmiştir, PYD girmiştir ama hepsinden öte FETÖ bir terör örgütü olarak girmiştir.

İnşallah önümüzdeki şubat, mart aylarıyla birlikte enflasyonu da kontrol altına almış olarak yolumuza devam edeceğiz.

Bu seçim, kızgınlıkla, kırgınlıkla, nefsanîyetle hareket edilebilecek bir seçim değildir.

Büyük ve güçlü Türkiye'nin inşasından taviz vermemek için 2023 seçimlerini Meclis'te Cumhur İttifakı'nın, Cumhurbaşkanlığında bizim kazanmamız şarttır."

Mansur Yavaş: ANKAPARK'ın belediyemize devrine karar verildi

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, “2 yılı aşkın süredir devralmak için hukuki mücadele verdiğimiz ANKAPARK davası sonuçlandı. Bugün parkın tahliyesine ve belediyemize devrine karar verildi.” dedi.

Ankara Büyükşehir Belediye (ABB) Başkanı Mansur Yavaş, ANKAPARK'ın belediyeye devrine karar verildiğini duyurdu.

Yavaş, sosyal medyadan yaptığı açıklamada, “2 yılı aşkın süredir devralmak için hukuki mücadele verdiğimiz ANKAPARK davası sonuçlandı. Bugün parkın tahliyesine ve Belediyemize devrine karar verildi. Kurban Bayramı'nın hemen ardından gerekli tespitleri yaparak parkın geleceğine Ankaralıları ile birlikte karar vereceğiz.” ifadelerini kullandı.

Vatandaşı benzin zammından koruyalım derken indirimde engel oldular

Alaattin AKTAŞ

07 Temmuz 2022 Perşembe

✓ Benzinde dün yapılması gereken 96 kuruşluk zammın iptali pahalıya patladı! Zam iptal edilince bugünden geçerli olmak üzere 1 lira 82 kuruşluk indirim fırsatı hesaplama yöntemi yüzünden kaçırılmış oldu.

✓ Mevcut gidişat Bayrama kadar indirim olmayacağı yönünde. Böyle olursa vatandaş günlük yaklaşık 11 milyon litre benzin tüketimi için Bayram boyunca fazladan 100 milyon lira ödeyecek.

Uluslararası piyasalardaki ürün fiyatı ve dolar kuru benzine 5 Temmuz'u 6 Temmuz'a bağlayan gece yarısından geçerli olmak üzere litrede 96 kuruş zam yapılmasını gerekli kıldı. Önceki gün erken saatlerde belli olan bu zam twitter hesaplarından duyuruldu, gazetelerin internet sayfalarında yer aldı. Ben de bu konuda önceki gün sabah saatlerinde bir tweet attım ve zammı duyurdum.

Benzine zam geleceği haberi sabah saatlerinde duyulmuştu ve rafineriler de öğleden sonra yeni fiyatları dağıtım şirketlerine ilettiler.

Ancak akşama doğru ilginç bir gelişme oldu. Benzine yapılacak 96 kuruşluk zammın iptal edildiği bilgisi geldi. Tabii ki bu bilginin kaynağı da, yeni fiyat tarifesini dağıtım şirketlerine gönderen rafinerilerdi. Zam geri alınmıştı.

Ben de zammın geri alınması üstüne dün bu konuda bir tweet daha attım ve dört soru sordum:

“İptal kararını kim aldı, niye aldı, zammı iptal etmek mümkünse çok daha yüklü zamlarda bu yola niye başvurulmadı ve şimdi zamma müdahale ediliyorsa gün gelir indirimde de müdahale edilir miydi?”

Akaryakıt fiyatlarının nasıl oluştuğunu daha önce bu köşede birkaç kez yazdım. Fiyat oluşumunu son olarak 30 Haziran'da tane tane anlattım. Normalde akaryakıt fiyatlarını belirleyen herhangi bir kişi ya da kurum yok.

Ya da **“Yoktu”** demek daha doğru!

Çünkü önceki gün yapılan zammın iptali, fiyatlara müdahale...

“Ne var bunda, işte vatandaşın lehine bir müdahale olmuş” diyebilirsiniz, ilk bakışta bu söylenebilir; ama daha sonra yaşananlar **“Keşke zam yapılsaymış”** dedirtiyor...

Çünkü indirim yolu kesildi!

30 Haziran'da da anlattığım gibi Cenova'daki borsada oluşan son beş günün ortalama benzin ve motorin fiyatı ilgili günlerin Merkez Bankası kuruyla TL'ye çevrildikten sonra bulunan fiyat, eğer mevcut fiyatın yüzde 3 altında ya da üstündeyse indirim veya zam yapılıyor.

Benzindeki ortalama fiyat mevcut fiyatın yüzde 3.03 üstüne çıktığı için 96 kuruş zam yapmak gerekti. Ama bakın o zam bir şekilde geri alınınca ya da aldırılınca neler oldu...

Eğer benzine 6 Temmuz'dan geçerli olmak üzere 96 kuruş zam yapılsaydı, bu kez bugünden geçerli olmak üzere 1 lira 82 kuruş indirim gelecekti.

Ama son beş gün ortalamasını alarak gidilen uygulama var ya, işte o hesaplama formülü yüzünden şimdi 1 lira 82 kuruşluk indirim yapılamıyor.

Şimdi söyleyin; 96 kuruş zammı yapıp ertesi gün 1 lira 82 kuruş indirimle yola devam etsek daha iyi değil miydi?

Bir gün 96 kuruş fazla ödeyecek, ertesi gün ya da günlerde 1 lira 82 kuruş indirimli, yani zamdan önceki fiyatın da 86 kuruş altında benzin kullanacaktık. Fena mı olurdu?

Kötü niyet yok, iş bilmezlik var!

Hiç kuşku yok ki 96 kuruşluk zammın iptal edilmesine yol açanlar vatandaş 1 lira 82 kuruşluk indirimden mahrum bıraktı.

Ama yine hiç kuşku yok ki bunu yapanlar vatandaşa kötülük etmek amacıyla hareket etmedi. Elbette kötü niyetten söz edemeyiz. Ne var ki ortada bir iş bilmezlik ya da acele hareket etme durumu var. Piyasayı iyi okuyamama ya da yanlış tahmin yapma durumu var.

Peki önceki gün neler oldu, piyasalarda neler yaşandı?

5 Temmuz'da zammın sabah saatlerinde duyulmasından ve rafineriler tarafından dağıtım şirketlerine yeni rafineri çıkış fiyatının iletilmesinden sonra yaklaşık bir saat geçmişti ki şirketlere bu kez zammın geri alındığı bilgisi ulaştı. Her şey işte o fiyatın ilan edilmesinden sonraki gelişmelerin iyi okunamamasından kaynaklandı.

Akşam saatlerinde ham petrol başta olmak üzere ürün fiyatlarında düşüş başladı. Belli ki piyasayı düzenleme yetkisine sahip olan kurum, fiyatlardaki bu gerilemenin ertesi gün bir indirim sonucu doğuracağını öngörerek zam yapılmasını uygun bulmadı.

Oysa zammı durdurma düğmesine basıldığında piyasalar henüz kapanmamıştı ve her an terse dönüş yaşanabilirdi ya da düşüş hızlanabilirdi. Nitekim ürün fiyatlarındaki düşüş daha da hızlandı ve 96 kuruşluk zam yapılmış olsaydı bu sefer 1 lira 82 kuruşluk indirim olarak verecek bir düzeye gelindi.

Ama zam iptal edilmişti bir kere... Dolayısıyla son beş günün ortalaması üstünden hesaplama yapıldığı için zam yapmamaktan dolayı indirim olanağı da kaçırılmıştı.

Bayrama kadar böyle kalabilir

Cenova borsasında ürün fiyatları önceki gün çok düştü ama zamdan kaçınmak istediğimiz ve bu yönde karar verdiğimiz için indirimi yapamadık.

Eğer ürün fiyatlarında önceki günkü gibi sert bir iniş olmazsa bu gidişle Bayrama kadar da bir indirim beklenmiyor. Tabii ki kur kaynaklı iniş ve çıkışlar ayrı...

Vatandaşa yük 100 milyona yakın

Türkiye'de günde yaklaşık 11 milyon litre benzin tüketiliyor. Eğer Bayramdan önce bir indirim söz konusu olmazsa benzine 96 kuruş zamdan kaçınırken ıskaladığımız 1 lira 82 kuruşluk indirim yüzünden 86 kuruş fazla ödeme yapacağız.

Litre başına 86 kuruştan günde 11 milyon litre, yaklaşık 10 milyon lira. Bütün Bayramı düşünün, yaklaşık 100 milyon liralık yük.

İyi niyetle ama acemice bir yaklaşımın maliyeti...

Abdulkadir Selvi

Yazarın Tüm Yazıları >

Hedef İmamoğlu mu

Demirel siyasi yasaklı olduğu dönemde kendisine ziyarete gelen yabancı konuklarla, büyükelçilerle görüşmesi sırasında tutanak tutturur sonra bunu, “gizli” kaydıyla Dışişleri’ne gönderirdi.

Meslek büyüğüm Yavuz Donat sorduğunda Demirel, “Türkiye bir aşiret devleti değil... Kökü tarihin derinliklerine uzanan bir büyük devlet... Benim yabancı bir başkan veya bakanla yaptığım görüşmeyi devletim bilmeli... Neler konuştuğumuz devletimin arşivlerine girmeli” demişti.

Ecevit de görüşmelerini kendi daktilosunda bir tutanak haline getirir, özel bir kurye ile Dışişleri’ne gönderirdi.

Cumhurbaşkanlığı’nın yabancı ülke büyükelçileriyle yapılacak görüşmeye ilişkin genelgesi üzerine koparılan kıyamet nedeniyle bunları yazdım.

CUMHURBAŞKANLIĞI GENELGESİ

3 Haziran tarihinde Cumhurbaşkanlığı tarafından gönderilen genelgede, “ülkemizde akredite büyükelçi, maslahatgüzar, başkonsolos ve uluslararası kuruluş temsilcileri başta olmak üzere yabancı temsilcilik mensuplarının Sayın Bakanlarımız ve Valilerimiz dahil üst düzey zevattan ve diğer tüm kamu kurum ve kuruluş yetkililerinden telefon görüşmesi de dahil olmak üzere randevu taleplerinin re’sen karşılanmaması, taleplerin Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğü üzerinden yapılması” isteniyor.

Cumhurbaşkanı Genelgesi’nin gereğinin yapılması için bakanlıklara, İçişleri Bakanlığı tarafından valiliklere ve belediye başkanlıklarına gönderilmesi isteniyor. Yani İçişleri Bakanlığı’nın bu genelgeyi belediyelere göndermesi görevinin bir gereği. Yoksa Ekrem İmamoğlu için yapılmış özel bir muamele yok.

BAKANLIKLAR VE VALİLİKLER

Belli ki devlette bu genelgenin yayınlanmasını gerektiren bir hassasiyet oluşmuş. Onun ne olduğunu devlet bilir. Mütakabiliyet gereği bazı ülkelerde büyükelçilerimiz randevu beklerken burada o ülkelerin büyükelçilerinin de aynı muameleyle

karşılaşması gerekmiş. Ayrıca öncelikli muhatap, bakanlıklar ve valilikler. İçişleri Bakanlığı tarafından valiliklere iletilen genelge, valilikler tarafından başta belediyeler olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına tebliğ edilmiş. Yani tek muhatap Ekrem İmamoğlu değil. Bu genelge İmamoğlu için çıkarılmamış.

MECLİS BAŞKANI VE BAKANLAR

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun belirttiği gibi bu ülke bir çadır devleti değil. Bin yıllık devlet geleneği var. Meclis Başkanı ve bakanlar, yabancı ülke büyükelçileri randevu talep ettiğinde Dışişleri Bakanlığı'na bildiriyor. Dışişleri'nin uyarılarını dikkate alıp görüşmeye ilişkin tutanakları tutuyorlar. Ekrem İmamoğlu bunu yapmaktan niye çekiniyor? O, bu ülkenin bir belediye başkanı değil mi?

İMAMOĞLU'NUN TEPKİSİ

Ama Ekrem İmamoğlu, dünyanın kendi etrafında döndüğüne inandığı için genelgeye, "Bu hamlelerin, sadece merkezi idarenin toplum nezdindeki çürümüşlüğüne göstermek dışında anlamı yoktur" diye tepki gösterdi.

İstanbul kara teslim olduğunda İngiliz Büyükelçisi'yle balık keyfi yapan Ekrem İmamoğlu, ABD ve İngiltere Büyükelçisi ile yaptığı görüşmeler başta olmak üzere yabancı büyükelçilerle yaptığı görüşmeler hakkında Dışişleri Bakanlığı'na şu ana kadar bilgi vermiş değil. Ayrıca tutanak da tutturmuyor.

İmamoğlu neyi saklıyor acaba?

Cumhurbaşkanı adayı olmak için İstanbul'un imkânlarını yabancılara peşkeş mi çekiyor?

FAİK ÖZTRAK DARBESİ

Ekrem İmamoğlu iş yapmadığı için sürekli olarak algıya oynuyor. Polemik üretmeyi, kendisini mağdur göstermeyi seviyor. Ama bu arada Türkiye Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanını yabancılara şikâyet etmeyi de ihmal etmiyor. Financial Times'a verdiği röportajda, Erdoğan bir daha seçilirse kendisini görevden alabileceğini söyledi.

Sanki Erdoğan'ı Financial Times gazetesi seçecekmiş gibi. Türk halkı seçecek. Ama darbeyi CHP Sözcüsü Faik Öztrak'tan yedi. Öztrak partinin en güçlü isimlerinden biri. Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanı adayı olursa Faik Öztrak'a vekâlet vereceği söyleniyor. Faik Öztrak, "Erdoğan bir seçim daha kazanamayacağına göre böyle bir endişeye de mahal yoktur. İBB Başkanımız yeni dönemde belediye hizmetlerini çok daha rahat yerine getirecektir" dedi.

BAŞKANSIN, BAŞKAN KAL

Yani İmamoğlu'na, "Sen belediye başkanıydın, belediye başkanı olarak kal, cumhurbaşkanı adaylığı hayalleri görme" dedi.

DEMİRTAŞ'IN TÜRKİYELİLEŞME ÇIKIŞI

HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, HDP'ye Türkiye açılımı yapmayı öneren bir yazı kaleme aldı.

"Eğer diğer muhalefetten Kürt açılımı bekliyorsak biz de HDP olarak Türkiye açılımı yapmak zorundayız. Mağdur kimliğimizin bizi ezilmişlik veya öfke psikolojisine sokmasına izin vermeden, özgüvenle tüm Türkiye'yi kucaklamak zorundayız" dedi.

Aslında benim Türkiye açılımından memnun olmam lazım.

Ama olamıyorum.

Niye? Çünkü, "Türkiye açılımı" partiye hesaplaşma adına masaya sürülecek bir kavram değil.

7 Haziran 2015 seçimlerine HDP, Türkiyelileşme kavramını ön plana çıkararak gitti.

Şehitler verme pahasına Türkiye, HDP'nin Türkiyelileşme çağrısını yanıtsız bırakmadı. HDP siyasi hayatının en büyük başarısını elde etti. Yüzde 13.2 oy oranı ile 80 milletvekili çıkardı.

PKK, 'SAVAŞ' DEDİ

Peki sonuç ne oldu?

Kararılan, 29 Haziran 2015 tarihinde "Türkiye'nin tümü savaş sahasına dönüşür" diye açıklama yaptı.

11 Temmuz 2015 tarihinde KCK, ateşkesi bitirdiğini ilan etti.

14 Temmuz 2015 tarihinde KCK Eş Başkanı Bese Hozat, "Devrimci halk savaşı ve serhildan" çağrısı yaptı.

20 Temmuz'da PKK Eş Başkanı Cemil Bayık, halkı silahlanmaya, tünel ve siper hazırlamaya çağırdı. Çözüm sürecinin bittiğini, savaş sürecinin başladığını ilan etti.

DEMİRTAŞ NE YAPTI

O zaman Demirtaş, HDP eş genel başkanıydı. Sesi çıktı mı? PKK'nın çözüm sürecini bitirmesine itiraz etti mi? Savaşın başlatılmasına tepki gösterdi mi?

Siz ne yapıyorsunuz? Biz Türkiyelileşme dedik, bu halk bizi yüzde 13.2 oy oranı ve 80 milletvekili ile Meclis'e soktu. Hükümete girme imkânımız doğdu. Siz bu dönemde hangi hakla savaş çağrısı yapıyorsunuz dedi mi? Yok.

PKK, hendek savaşlarını başlattı.

Diyarbakır, şırnak, Mardin, Muş, Batman illeri ile 21 ilçesinde başlayan hendek savaşları tam anlamıyla Türkiye'yi Suriye'ye çevirme projesiydi.

Selahattin Demirtaş o sırada HDP eş genel başkanıydı.

Hendek savaşlarını önlemek için ne yaptı?

KOBANİ OLAYLARI

Çözüm süreci devam ederken Kobani olayları sırasında da kışkırtmaktan başka bir şey yapmamıştı.

Kobani olaylarında Yasin Börü başta olmak üzere 53 kişi vahşi bir şekilde katledildi.

Selahattin Demirtaş niye engel olmadı? Niye bundan rahatsız olduğunu beyan etmedi?

O GÜN DİK DURSAYDI

O gün PKK'nın savaş çağrılarına karşı dik dursaydı bugün başka bir HDP, başka bir siyaset, başka bir Türkiye, başka bir Selahattin Demirtaş olurdu.

Siyaset bir ilke ve duruş meselesidir.

O gün o duruşu gösterseydi...

Bugün Türkiye açılımı önerdiğinde de bir kıymeti olurdu.

Arslan BULUT

Buğday tarlaları neden yakılıyor?

7 Temmuz 2022 Perşembe

Son iki haftada Anadolu Ajansı bültenlerinde yayınlanan buğday tarlası yangını haberleri özetle şöyle:

*Tekirdağ'ın Malkara ilçesinde, Mülkiye Kadın mevkisindeki buğday tarlasında henüz belirlenemeyen sebeple yangın çıktı. Alevler, rüzgârın etkisiyle yakındaki ekili alanlara da sıçradı. Uzun uğraşlar sonucu söndürülen yangında, buğday ekili yaklaşık 300 dönüm alan zarar gördü. (23.06.2022)

*Tekirdağ'ın Marmaraereğlisi ilçesinde çıkan yangında, 15 dönüm buğday, 15 dönüm kanola ekili alan ile 20 dönüm biçilmiş buğday tarlası zarar gördü. (02.07.2022)

*Manisa'nın Yunusemre ilçesinde, Güzelyurt Mahallesi Manisa Muradiye yolu yakınındaki buğday tarlasında henüz belirlenemeyen sebeple yangın çıktı. Alevler, rüzgârın etkisiyle yakındaki otluk alana sıçradı. Yaklaşık 2 saatlik çalışmayla söndürülen yangında, buğday ekili yaklaşık 3 hektar alan zarar gördü. (01. 07. 2022)

*Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesinin Karaevli Mahallesi'nde buğday tarlasında çıkan yangında, bir kısmı biçilmemiş yaklaşık bin dönüm buğday tarlası zarar gördü. (04.07.2022)

*Tekirdağ'ın Hayrabolu ilçesinde İsmaili ve Generli mahalleleri arasında bulunan buğday tarlasında henüz belirlenemeyen sebeple yangın çıktı. Çevredekilerin haber vermesi üzerine olay yerine gelen itfaiye ekipleri yangını söndürdü. Yangında 130 dönüm ekili buğday tarlası yandı. (04. 07. 2022)

*İstanbul Silivri'de. Gümüşyaka Mahallesi Mustafa Kemal Caddesi'ndeki buğday tarlasında henüz belirlenemeyen nedenle sebeple çıktı, 150 dönüm ekili buğday tarlası ve bazı ağaçlar zarar gördü. (05.07. 2022)

*Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesinin Karaağaç köyünde henüz bilinmeyen sebeple çıkan anız yangını buğday tarlalarına sıçradı. Yangında 25 dekar buğday ile 30 dekar anız zarar gördü. (06.07.2022)

Bir de Ali Osman Önder'in Twitter'da paylaştığı haberler var:

*Çatalca'da 500 dönümlük buğday tarlası yandı. Hasat için buğday kalmadı. Buğday yoksa un, un yoksa ekmek, ekmek yoksa kıtlık kasten getiriliyor. En önemli konu bomboş konular arasında kaybolup gidiyor. Ne Meclis'ten, ne bakanlıktan ses var! (01.07 2022)

*Batman Beşiri İlçesi Esence köyünde koca bir buğday tarlası yanıyor. Bu konuya dikkat çekmeyen STK'lar, Meclis'teki partiler birlikte imzaladıkları Paris İklim Anlaşması gereği sus pus davranıyor. Diğerleri de seyrediyor! Bile isteye kıtlık geliyor. (05.07. 2022)

Murat Akan'ın haberi de şöyle:

*Tekirdağ Çorlu'da çıkan yangın sonucu biçilmemiş 130 dönüm bezelye tarlası ile 40 dönüm buğday tarlası küle döndü... Siz "komplo teorisi" demeye devam edin. Tekirdağ bölgesinde bu kaçınıcı tarla yanışı? (05.07.2022)

Başka bir haber:

*Tekirdağ'da kısa süre içinde iki ayrı buğday tarlasında yangın çıktı. Birinde 400, diğerinde 80 dekar alan kül oldu. Köylüler, bu yangınlar nasıl çıkıyor sorusuna cevap arıyor. (30. 06 2022)

Romanya'dan da benzer haberler yağıyor:

*Romanya'nın Transilvanya bölgesinde binlerce dönüm buğday tarlası kimliği belirsiz kişilerce ateşe verildi. (06. 07. 2022)

Bütün bu haberler sizce neyin işareti? Hükümetler, buğday ve pancar ekmeyene para veriyordu şimdi buğday tarlası yakana para verenler mi var?

Haberlerin bazılarında anız yangınlarının ekili araziye sıçramasından söz ediliyor... Ekili arazinin yanında anız yakılır mı? Hele hele dünyada meydana getirilmek istenen suni kıtlık ortamında, anız yakarken buğday tarlasını yakmak ne demektir? Kaldı ki buğday tarlası yangınlarının çoğunun sebebi tespit edilemedi...

Bilgilerinize sunulur.

Esfender KORKMAZ

Siyasi iktidar sendikaları yok etti

7 Temmuz 2022 Perşembe

AKP iktidarı, ideolojiyi ve Fetocuları kullanarak, otokrasiyi tırmandırarak, grev ve lokavt kanununu değiştirerek Türkiye'de sendikasızlaşma yarattı. 2002 yılında işçilerin yüzde 58,6'sı sendikaya kayıtlı idi. Bu oran 2022'de yüzde 14,32'ye geriledi. Halen Türkiye'de 15 milyon 294 bin 362 işçiden yalnızca 2 milyon 189 bin 645'i "sendikalı"dır.

İşçi ve memur dayanışma içinde kalmadılar. Örgütlenemediler. Şimdi hükümet işçilerle istediği gibi oynuyor. Ulufe dağıtır gibi, veren el diyor.

1. Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda işçi temsilci sayısı üçte birdir. Diğer üçte ikisi devlet ve özel sektördür. Devlet de bir işverendir. Gerçekte 15 kişilik komisyon 16 kişi olmalı, 4 devlet, 4 işveren, 8 kişi de işçi temsilcisi olmalıdır.

2- Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na en fazla üyesi olan TÜRK-İŞ katılıyor. TÜRK-İŞ'in üye sayısı da 1.213.439'dur. Türkiye'deki toplam işçi sayısının yüzde 7,9'u demektir. Yani masada işçilerin yalnızca yüzde 7,9'u temsil ediliyor. Yüzde 92,1'i temsil edilmiyor.

Yani; Asgari Ücret Tespit Komisyonu masasında işçinin adı yoktur.

Demokratik bir ülkede bu tabloya karşı tüm işçiler itiraz eder, ülke genel greve giderdi. Bizde ise ses yok. İşçiler hükümetin eline bakıyor hale geldi. Onun içindir ki Cumhurbaşkanı işçi hakkı demiyor, veren el diyor.

3- AKP iktidarı ideolojik mahfiller, ideolojik sendikalar kurdurdu. Hükümetler sarı sendikalar kurdurdu. İşçi hakları ikinci planda kaldı. İşçiler de buna alet oldu. Gerçekte sendikalar işçi haklarını korumalıdır. Bunun için de , halen mevcut üç konfederasyon tek bir konfederasyon haline getirilmelidir.

4- Devletin parti devleti olması gibi, memur sendikaları da parti sendikası oldu. Bu durumu devlette en fazla memur üyesi olan MEMUR-SEN'de görebiliyoruz. Çünkü MEMUR-SEN başkanları ya AKP'den milletvekili veya bu partiden milletvekili aday oluyorlar.

AKP iktidarı memur sendikalarını parçaladı ve sendika gücünü bitirdi. Halen memur sendikaları çok sayıda, dağınık ve ideolojik temellidir.

Kamuda 12 konfederasyon ve 182 sendika var. Memurlar ister istemez hükümetle iş birliği yapan, bu nedenle memur tarafında değil de hükümet tarafında olan sendikalara üye oluyor. Uygulama da bu paraleldedir. Memurların üçte ikisi MEMUR-SEN'e üyedir. Toplu sözleşmelere de, üyesi en fazla olan MEMUR-SEN katılıyor.

MEMUR-SEN başkanlarının AKP'den listeye girmeleri ve milletvekili olmaları bu sendikanın tarafsız olmadığını çok net olarak ortaya koymaktadır.

Söz gelimi; 2022 ilk çeyrekte memura, 7 yüzdelik puan toplu sözleşme ve 34,85 yüzdelik puan olmak üzere yüzde 41,69 maaş düzeltme farkı verildi. Ama Türkiye birinci çeyrekte yüzde 7,3 büyümüştü. Bu büyümede memur da katma değer yaratı. Ama pay almadı. Gerçekte memur maaşlarında artış yüzde 48 olmalıydı. Ama MEMUR-SEN'den ses çıkmadı.

Memur eğer uzun dönemli çıkarını korumak istiyorsa ve refahtan pay almak istiyorsa sendika seçiminde bilinçli olmalıdır.

Hangi ülkede ve hangi koşulda olursa olsun, organize olamayan, baskı grubu oluşturmayan işçi ve memur kesiminin hakları kolayca gasp edilmiştir. Her kayıp, bir başkasının kazancı demektir. Bu nedenle hak verilmez alınır.

07 Temmuz 2022, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Boris Johnson zor durumda

İngiltere'de Maliye ile Sağlık bakanlarıyla başlayan istifa furyası toplamda 21 kişiye ulaştı. İstifalar kamuoyu tarafından **"yönetime güven duymamak"** şeklinde gerekçelendirilince Başbakan **Boris Johnson** çok zor durumda kaldı. **Johnson** istifa eden bakanlara birer mektup gönderip ülke yönetimine güven duymaları gerektiğini söyledi. **Johnson** krizi, pandemideki karantina zamanında başbakanlıkta verdiği partilerle başlamıştı.

Zaten dünyanın içine girdiği ekonomik buhranın tetikleyicisi de salgın bahanesiyle yapılan ev hapisleriydi. Şu an **"Rus ambargosu"** ile kriz derinleştiriliyor. Tabii bu durum hem Batılı hem de Doğulu oligarkların, yani para babalarının işine yarıyor. Onlar güçlerini ve servetlerini artırdıkça siyasetçiler eriyor.

PANDEMİ YENİDEN HORTLATILIYOR

Salgın kâbusunu geri döndürmek için birileri yeniden çaba sarf etmeye başladı. Kovid-19 yüzünden İngiltere'de, Fransa'da ve İtalya'da plajlara girişler yasaklandı. Ekranlarda ilgiye alışmış profesörler sürekli **"hastalık yayılıyor"** yaygarası yapıyor. Ancak Sağlık Bakanı **Fahrettin Koca**'nın söylediği bir gerçek var, o da **"hastalık artsa da hastalar artmıyor"**. Hastaneler dolmuyor. Yani mevsimsel grip olağan akışında seyrediyor. Buna rağmen maske zorunluluğu bazı ülkelerde tartışılmaya başlandı. Amerika kamuoyunda ise maske artık tıbbi değil sembolik bir hâl aldı ve çok ciddi tepkiler var. Maske taktırmayı başarırlarsa daha çok aşı satacağını düşünen ilaç şirketleri de aşı telkinine başladı. Ancak bu sırada Kanada'da 13.6 milyon doz AstraZeneca Kovid- 19 aşısı, ülke içinde ve dışında alıcı bulunamadığı için çöpe atılacak. Yani aşı ve Kovid salgını konusunda kafalar çok karışık.

TÜRKİYE'NİN AFRİKA'DAKİ VARLIĞI

Türkiye, yaşanan bu küresel buhrana yoğun diplomasi ataklarıyla tepki veriyor. Artık Türkiye, Çin'den sonra Afrika'daki en etkili ülke oldu. Dün de Somali Cumhurbaşkanı **Hasan Şeyh Mahmud**, **Tayyip Erdoğan** tarafından ağırlandı. Basın toplantısında **Erdoğan**'ın ve **Şeyh Mahmud**'un sözleri, Türkiye'nin Afrika'daki varlığı açısından çok anlamlıydı. Bilindiği gibi Afrika'da 40'ın üzerinde Türk büyükelçiliği var.

UKRAYNA'YI ÖZGÜRLEŐTİRME YALANI

Rusya Dışışleri Bakanı **Lavrov**, Ukrayna'daki sivil ölümlerinden Batılıların sorumlu olduğunu söyledi. **Lavrov**, Batı'nın barıştan yana olmak yerine savaşı kışkırttığının ve sürekli silah gönderdiğinin altını çizdi.

Rus basınında ise Ukrayna'da Rusya'ya karşı savaşan Azak Taburu'nun Neonazi bir örgüt olduğu iddia edildi. Kim ne derse desin, Batı'nın yani ABD'nin Ukrayna'yı özgürleştirme macerası Irak veya Afganistan'ı aratmayacak.

Abdurrahman Yıldırım
ayildirim@htgazete.com.tr

Önce müzik değişti, şimdi piyasaların dansı değişiyor

Küresel piyasalardaki sert satış dalgası gösteriyor ki, dünya ekonomisi iyi gitmiyor.

Bir yanda yüksek enflasyon ve buna karşı yükseltile faizler ile sıkılmakta olan para musluğu söz konusuken diğer yanda bunun sonucu büyüme oranları aşağı geliyor.

Dünya yükselen enflasyonla büyüme arasına sıkıştı ve bir tercihe zorlandı. Şimdilik görünen Merkez bankaları enflasyonu düşürmekten yana tercih kullandı. Buna paralel ekonomilerde durgunluk ihtimali bir hayli güçlendi. Petrol fiyatlarını bile bir günde yüzde 10 düşüren görünürdeki ekonomik neden bu.

IMF BAŞKANI: RESESYON İHTİMALİ ARTTI

→ Bu yıl için IMF'nin dünya büyüme tahmini yüzde 4.7 idi. Geçen yılki yüzde 6.1'lik son 40 yılın en yüksek büyümesinin ardından oldukça güçlü bir beklentiydi.

→ Ancak **Rusya Ukrayna Savaşı, emtia fiyatlarının sıçraması, yükselen küresel enflasyon ve sonunda bol ve düşük faizli para politikasının terkedilmesi sonucu bu beklenti korunamadı.**

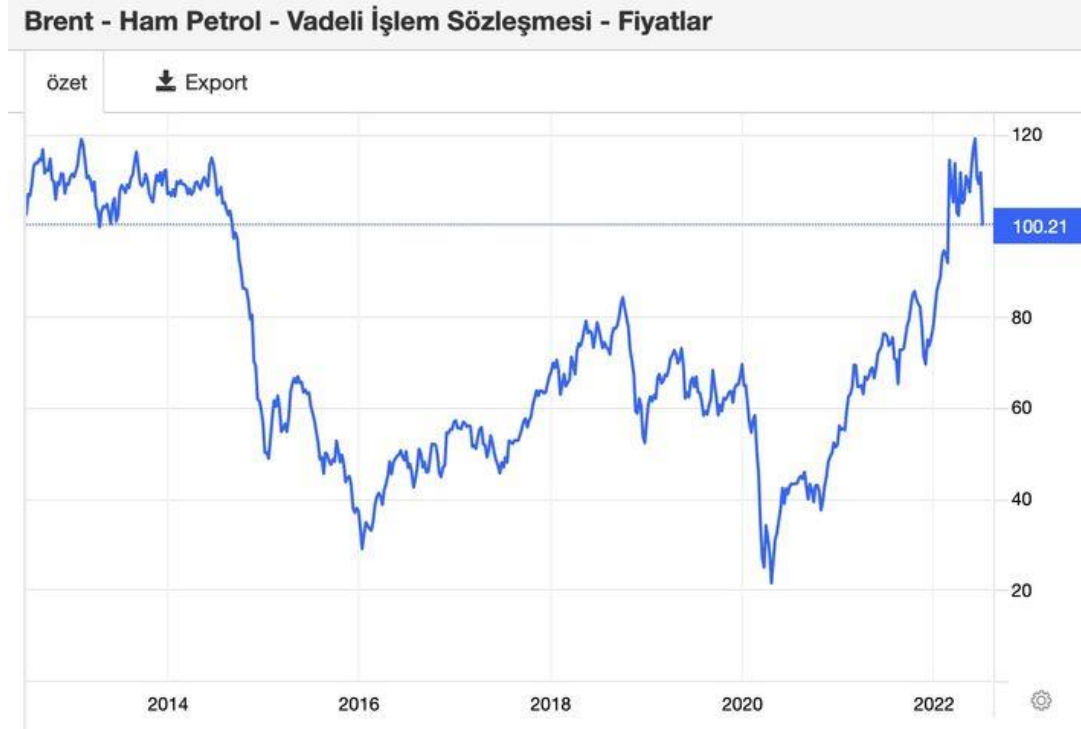
→ IMF nisan ayında dünya büyüme tahminini yüzde 3.6'ya düşürdü. Son olarak IMF'nin kardeş kuruluşu Dünya Bankası yüzde 2.9 büyüme tahmininde bulundu.

→ Dün de **IMF Başkanı Christalina Georgeiva** büyüme tahmininde üçüncü revizyona gideceklerini açıklarken şunları söyledi:

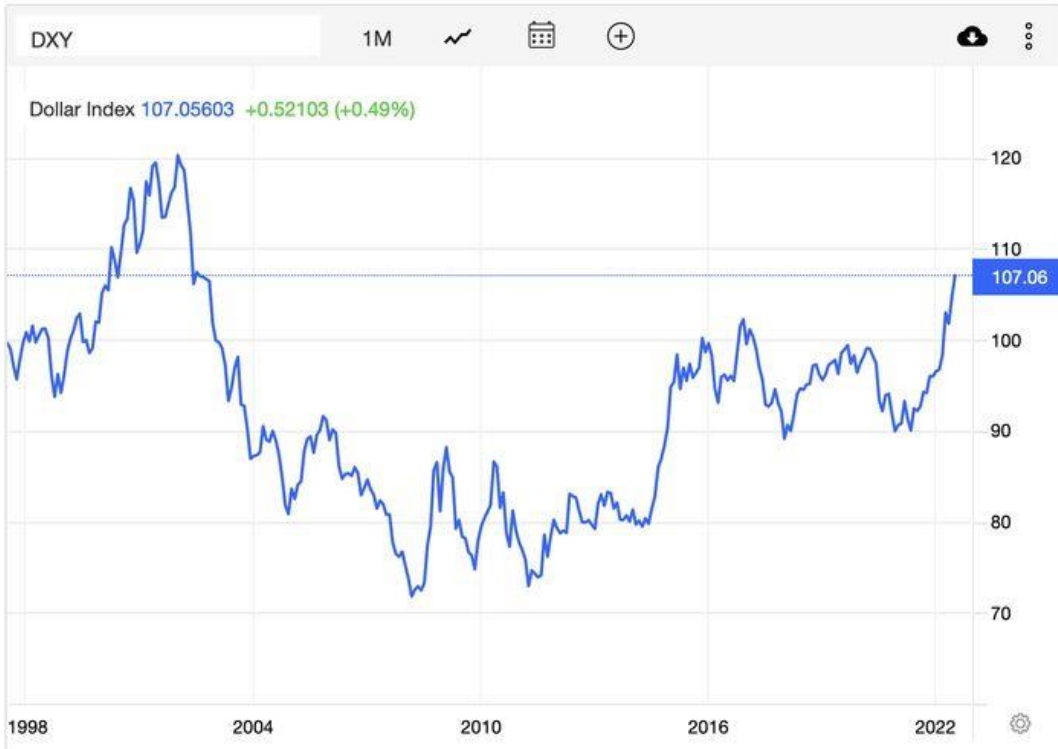
→ “Küresel görünüm nisan ayındaki güncellemeden bu yana belirgin biçimde kötüleşti. 2023 için resesyon ihtimali arttı, bu ihtimal artık reddedilemez. IMF 2022 için yüzde 3.6 olan büyüme tahminini üçüncü kez aşağı yönde güncelleyecek.”

SATIŞ DALGASININ ARTÇILARI

→ Sonuçta ABD ile birlikte tam katılımlı haftanın ilk işlem gününde küresel piyasalar güçlü bir satış dalgası yedi. Dün de bu dalganın artçıları devam etti.

→ Salı günü oluşan fiyat hareketlerinin daha küçüğü dün yaşandı. Yine en çok düşen petroldü ve bu kez **Brent tipinin fiyatı psikolojik sınır 100 doların altını gördü.**

→ Dolar güçlenmesine yüzde yarım oranında devam etti. Dolar Endeksi 107.067 ile son 20 yılın en değerli düzeyine çıktı.

→ Bağlı olarak Euro yüzde 0.8 değer yitirdi. Euro/dolar paritesi 1.0162'ye indi. Paritenin eşitlenmesine ramak kaldı. **Dolar ve Euro'nun eşitlendiği durumu kısa zamanda hatta her an görebiliriz.**

YARINKİ İSTİHDAM VERİSİNİN ÖNEMİ

→ Bu açıdan yarın açıklanacak ABD tarım dışı istihdam verisi sadece doları değil, hemen hemen bütün varlık fiyatlarını etkileyecek öneme sahip.

→ Çünkü beklendiği gibi **Haziran'da istihdamın 295 bin civarında artması veya bunun üstüne çıkması, Fed'i 75 baz puanlık faiz yükseltmeye zorlayacak.** Dolayısıyla bu durum doları daha güçlendirebilir.

→ İstihdamının beklenenin belirgin bir şekilde, mesela 250 bin ve altında çıkması ise Fed'in 27 Temmuz'da faizi artırımını 50 baz puana doğru kaydırabilir ve bu durum doların hızını kesebilir.

→ Piyasalarda yüksek oynaklık azalmakla birlikte yatışma ve denge henüz sağlanamadı. Demek ki satışlar bitmedi, devamı gelebilir.

DEĞİŞİM NEREYE DOĞRU?

→ Temmuz başına denk gelen bu satışlar, bol ve ucuz likidite ortamından daralan likiditeye ve yükselen faiz ortamına geçişe uyum çabaları. **Ucuz para olmayacaksa en riskli finansal varlıklardan başlayarak karı realize etmenin, kaldıracağı azaltmanın zamanıdır.**

→ Üstelik dünya ekonomisi önce yüzde 3.3 daralıp sonra yüzde 6.1 büyüyor, ertesi yıl da yüzde 3 büyümeye iniyorsa bu yeterince, hatta fazlasıyla baş döndürücüdür.

→ Gelecek yıl da resesyon bekleniyorsa enflasyon düşürülene kadar geçecek fırtınalı döneme hazırlık yapmak, belli bir likidite desteğini hazırda tutmak gerekiyor.

→ **“Müzik değiştiğinde dans da değişir.”** Finansal piyasaların yaşamakta olduğu değişim de budur. Merkez bankaları 2008’den bu yana finansal piyasalara çaldığı müziği değiştirdi.

→ **Artık bütün hesap kitap ve pozisyon değiştirmeler, kıtlaşan likiditeye, artan faizlere ve düşük enflasyona göre yapılacak.** Temmuz başındaki büyük satış dalgasında bunu gördük.